

Kajaanin kaupunki

Varhaiskasvatus

PÄIVITETTY 10/2024

Pikku-Ketun päiväkodin

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2024-2025

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden

monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisällys

KAJAANI SUUNTAA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki.....	5
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA	6
KEHITTÄMISKOHTEET	6
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET.....	7
KEHITTÄMISKOHTEET	7
VALSSISTA NOUSSEET VAHVUUDET	8
VALSSISTA NOUSSEET KEHITTÄMISKOHTEET.....	8
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS	9
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa.....	10
Leikki	11
Pedagoginen dokumentointi	12
Kansainvälisyys	13
Arviointi	14
TIIMISOPIMUS	20

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

"Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme: Otamme vastaan opiskelijoita, kieliharjoittelijoita, työkokeilijoita ja työelämään tutustujia. Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa. Noudatamme varhaiskasvatuksen yhteistä some-päivityskalenteria ja ylläpidämme omaa Facebook-tiliämme.

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

"Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa? :

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme: Osallisuus on toimintatapamme ja kehitämme sitä jatkuvasti lapsien tarpeista lähtien. Huoltajien osallisuutta vahvistamme keskustellen, muussa yhteydenpidossa ja yhteisissä tapahtumissa. Painotamme toiminnassamme hyvän huomaamista ja ohjaamme myös lapsia kauniiseen puheeseen sekä antamaan positiivista palautetta kaverille. Kuvallinen oppimisympäristö tukee kaikkia lapsia toiminnassa. Lisäksi kaikilla lapsilla on oikeus saada tukea harjoittelemaansa asiaan hetkellisesti tai pitkäkestoisesti.

Sensitiivisestä työotteesta keskustellaan työyhteisössä, jotta kaikilla on yhteinen käsitys, mitä se tarkoittaa.

Kiusaamisessa on 0-toleranssi. Käytössä pisarapuuttuminen- malli ja se on myös aukaistu huoltajille Vanhempain cafessa 4.10.2024.

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

"Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävästä kehitystä edistävästi."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme: Kierrätämme ylimääräisiä esineitä/leluja ja huonekaluja yksiköiden/ryhmien välillä. Hankinnoissamme suosimme kestäviä ja korjattavia tavaroita. Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia lasten kanssa toiminnassamme. Lapset saavat itse ottaa ruokansa ja näin vaikuttaa ruokahävikkiin omalta osaltaan oman kehitystasonsa mukaisesti.

Lähikirjastona Lohtajan kirjasto on säännöllisessä käytössä sekä nettikirjastopalveluna Celia-kirjasto. Lähiluontona Vimpelin lammen ympäristöä hyödynnämme ympäri vuoden.

Kaupungin eri tilat: eskareilla yhteistyö Lohtajan koulun kummiluokka 1B:n kanssa, Huuhkajavaaran päiväkodin sali eskareiden käytössä perjantaisin,

koko päiväkotit: Huuhkajavaaran päiväkodin luistelukenttä + sisätilat luistinten vaihtoon, leikkipuistot, museot, liikuntahallit yms tilat

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
<p>Laadunarviointikyselyn tulokset kevät 2024:</p> <p>Lapsen tarpeet huomioidaan yksilöllisesti, vasukeskusteluissa huoltajat saavat tarpeeksi tietoa lapsen toiminnasta, oppimisesta ja hyvinvoinnista sekä huoltajille välittyy, että lasten toiveet, kiinnostuksen kohteet ja mielipiteet huomioidaan ryhmässä.</p>
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin:</p> <p>Jatkamme vasukeskusteluihin panostamista ja annamme aikaa huoltajien esittämille kysymyksille.</p>
<p>Arviointi</p>

Yksikkömme kehittämiskohteet
<p>Laadunarviointikyselyn tulokset kevät 2024:</p> <p>Huoltajien tiedottaminen, miten ryhmässä kiusaamistilanteisiin puututaan, mistä varhaiskasvatusyksikön vuosisuunnitelma löytyy sekä mahdollisuus vaikuttaa varhaiskasvatuspaikan toimintaan.</p>

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Pisarapuuttumisen malli pidetään esillä ja huoltajille kerrotaan rehellisesti ilmenneistä kiusaamistilanteista ja miten niihin on puututtu. Vuosisuunnitelman julkaisun jälkeen välitetään huoltajille linkki päiväkotimme vuosisuunnitelmaan. Vaikuttamisen mahdollisuuksista kerrotaan vasukeskustelujen yhteydessä.

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Miten kiusaamista ehkäistään ja miten siihen puututaan? Miten huoltajia tiedotetaan asiasta?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Päiväkodille on laadittu kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelma ja se on päivitetty 2024.

Mikäli ryhmässä kiusaamista tapahtuu, niin siitä viestitetään koko ryhmän huoltajia (anonymisti).

Päiväkodissa on käytössä pisarapuuttumisen- malli ja se on avattu huoltajille Vanhempain Cafessa 4.10.2024.

Arviointi

VALSSISTA NOUSSEET VAHVUUDET

--

Näin toimimme + tarkennus tiimiin
Arviointi

VALSSISTA NOUSSEET KEHITTÄMISKOHTEET

Näin toimimme + tarkennus tiimiin
Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva opetushallitus

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa (Veo) on kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Veo kiertää ryhmissä ja ilmoittaa siitä etukäteen. Veo on tarvittaessa mukana lapsen varhaiskasvatuskeskustelussa. Veo käy havainnoimassa säännöllisesti ryhmissä. Konsultatiivinen tuki. Materiaalivinkit ja ohjaus tiimille/huoltajille.

Veojen yhteiset pedatiimit 2-3 kertaa vuodessa.

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme: Halutessaan lapset saavat tuoda omia lelujaan, vaikka joka päivä päiväkotiin. Leikki ja leikillisuus mukana päivittäisissä toiminnoissa. Ulkoleikkitarvokkeisiin on tuotu sisäleikkivälineistöä (pehmoleluja, nukkeja, poneja jne.) ja tämä on lisännyt lasten roolileikkejä ulkona. Säännöllisten ohjattujen

liikuntaleikkien lisääminen ulkoiluihin. Työntekijät mukana leikeissä ohjaamassa, havainnoimassa, rikastuttamassa leikkiä. Työntekijän keskeisin rooli on leikin mahdollistaja, joka voi olla sivussa havainnoija tai leikissä mukana.

Miten osallisuus huomioidaan? Monikielisten/puhumattomien lasten mukana työntekijä tukena leikeissä (kuvat, toimintataulut, pikapiirtäminen, mallittaminen jne), jolloin lapsi pääsee osalliseksi yhteisleikkiin ja vaikuttamaan leikin kulkuun. Lasten ideoista/mielenkiinnonkohteista nousevat leikki-ideat keskiössä. Lapset ovat mukana lelujen tilaamisessa ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Leikkimateriaaleja valmistetaan yhdessä lasten kanssa kierrätysmateriaaleja hyödyntämällä.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme: Päiväkodissamme on käytössä kaikilla lapsilla fyysiset ja sähköiset kansiot. Joillakin lapsilla on myös henkilökohtaiset vihkot. Saduttaminen on toimintatapamme. Lapset ovat mukana suunnittelemassa, toteuttamassa ja arvioimassa toimintaa ikä- ja kehitystasonsa mukaisesti. Lasten toimintaa kuvataan.

Miten osallisuus huomioidaan?

Kuvia käytetään tukemassa suunnittelussa, tekemisessä ja arvioinnissa.

Projektiluonteisessa tekemisessä eri vaiheiden kuvat, joiden mukaan lapsi tietää mitä vaiheita tekemiseen kuuluu ja missä vaiheessa sillä hetkellä on. Työntekijä havainnoi lapsen työskentelyä ja tekee tarvittaessa muistiinpanoja. Fyysisiin kasvunkansioihin tallennetaan tuotoksia sekä lapsen että työntekijän toimesta. Lapset saavat kuvata toimintaa/leikkejään ym. mielenkiinnonkohteita. Havaintojen pohjalta nostetaan lapsen kiinnostuksen kohteita tai tuen tarpeita toiminnan suunnitteluun ja itse toimintaan.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Kansainvälisyys

Esimerkiksi: Miten varmistan, että etniseltä, kulttuuriselta tai kielelliseltä taustaltaan vähemmistöön kuuluvat lapset kokevat kuuluvansa lapsiryhmään? Miten toimin, jos minulla ei ole lapsen ja/tai vanhemman kanssa yhteistä kieltä? Tunnistanko ajattelussani tai toiminnassani erilaisuuteen liittyviä ennakkoluuloja, arvoja ja asenteita? Miten voin työstää niitä? Miten rakennetaan varhaiskasvatukseen erilaisuutta arvostavaa ja kunnioittavaa ilmapiiriä ja kulttuuria? Miten lasten erilaiset taustat näkyvät päiväkodin tiloissa esim. lelut, kirjat, kuvat, esillä olevat kielet?

Näin toimimme: Kuvat, toimintataulut, pikapiirtämiset, tukiviittomat, tulkkaukset, mallittamiset vahvasti mukana toiminnassa.

Lasten äidinkielet mukana esimerkiksi kiitos, ole hyvä jne. lauluissa, liput esillä päiväkodin vasuseinällä. Yhteisiä kansainvälisiä juhlia. Avoimuus eri kulttuureja kohtaan. Lasten kysymyksiin ja ihmettelyihin etsitään yhdessä vastauksia.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Esimerkiksi: Mitä tarkoittaa arviointi varhaiskasvatuksessa? Kuka sitä tekee? Mitä arvioidaan? Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen "pilkotaan" ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

Käytämme erilaisia tunnemittareita lasten taitotason mukaan. Arviointia harjoitellaan yhdessä lasten kanssa eri materiaalia hyödyntäen. Palautteet huoltajilta otetaan vastaan ja käsitellään rakentavasti kunkin tilanteen vaatimalla tavalla.

Miten osallisuus huomioidaan?

Lasten ja huoltajien palautteet/ideat/ajatukset otetaan vastaan ja niitä selvitetään kysymällä tarpeen mukaan. Tätä kautta lasten ja huoltajien osallisuus tuodaan mukaan toimintaan mahdollisuuksien mukaan. Työntekijöiden osallisuus ja jokaisen vahvuudet otetaan käyttöön ja niihin annetaan mahdollisuus.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Liite 1

Pikku-Ketun päiväkodin kiusaamisen ehkäisyn suunnitelma, laadittu syksy 2020 ja päivitetty lokakuu 2024. Suunnitelma esillä huoltajille päiväkodin yhteisellä ilmoitustaululla sekä ryhmien ilmoitustauluilla.

1. Mitä laki ja valtakunnallinen varhaiskasvatuksen suunnitelma sanovat lapsen oikeudesta turvalliseen varhaiskasvatukseen

Perustuu:

Lapsen oikeuksien yleissopimukseen

<https://www.lapsenoikeudet.fi/lapsen-oikeuksien-sopimus-turvaa-lasten-ihmisoikeudet/sopimus-kokonaisuudessaan/>

Valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022

[Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2022 | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)

Varhaiskasvatustalakiin

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=varhaiskasvatustalaki#Pidp447542416>

Perusopetuslakiin

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1998/19980628>

2. Päiväkodin arvot ja näkemys siitä, mitä kiusaaminen on

Vuosisuunnitelmaan kirjatut **Varhaiskasvatuksen arvot** ohjaavat toimintaamme; lapsuuden itseisarvo, ihmisenä kasvaminen, lapsen oikeudet, yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus, perheiden monimuotoisuus sekä terveellinen ja kestävä elämäntapa

Kiusaaminen määritellään asiakirjassa ”Kajaanin kaupungin Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen suunnitelma lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusamiselta ja häirinnältä” mukaisesti:

Kiusaaminen on systemaattista, tahallista ja toistuvaa samaan henkilöön tai ryhmään kohdistuvaa sanallista tai fyysistä kielteistä toimintaa.

Häirintä määritellään epäasiallisena kohteluna, josta voi olla vaaraa tai haittaa turvallisuudelle tai terveydelle. Häirintä on useimmiten järjestelmällistä ja jatkuvaa toista alistavaa toimintaa tai käyttäytymistä, joka kohdistuu toisen persoonaan tai yksityiselämään kuten ominaisuuksiin, luonteenpiirteisiin, sukupuoleen, ulkomuotoon, harrastuksiin tai perhesuhteisiin.

Väkivalta on tarkoituksellinen itseen, toiseen henkilöön, ryhmään tai yhteisöön kohdistettu fyysisen voiman tai vallan käyttö, uhkailu tai niiden toteutus.

Kiusatuksi tuleminen ja häirintä on aina **henkilökohtainen kokemus**, jolloin ihmiset voivat kokea samankaltaisen tilanteen tai saman kohtelun eri tavalla ahdistavana. Kiusaaminen ja häirintä voidaan jakaa kolmeen eri muotoon; fyysinen, sanallinen ja psyykinen kiusaaminen, joista muutamia esimerkkejä on kuvattu alla olevaan taulukkoon:

Fyysinen	Sanallinen	Psyykinen
lyöminen	haukkuminen	uhkailu
potkiminen	nimittely	manipulointi
kamppaaminen	härnääminen	kiristäminen
esteenä oleminen	lällättäminen	ilmeily, ilveily
vaatteiden repiminen	vaatteiden, hiusten ym. kommentointi	pois sulkeminen
nipistely	selän takana puhuminen	leikin sääntöjen muuttaminen

kivien ja hiekan heittäminen		puhumatta jättäminen
leikkien sotkeminen		synttäreille kutsumatta jättäminen

[kajaani365.sharepoint.com/sites/Sivistystoimiala/Varhaiskasvatus/Jaetut asiakirjat/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2Fsivistystoimiala%2FVarhaiskasvatus%2FJaetut asiakirjat%2FTURVALLISUUS%2FVARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN SUUNNITELMA LASTEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA 2021%2Epdf&parent=%2Fsites%2Fsivistystoimiala%2FVarhaiskasvatus%2FJaetut asiakirjat%2FTURVALLISUUS](https://kajaani365.sharepoint.com/sites/Sivistystoimiala/Varhaiskasvatus/Jaetut%20asiakirjat/Forms/AllItems.aspx?id=%2Fsites%2Fsivistystoimiala%2FVarhaiskasvatus%2FJaetut%20asiakirjat%2FTURVALLISUUS%2FVARHAISKASVATUKSEN%20JA%20ESIOPETUKSEN%20SUUNNITELMA%20LASTEN%20SUOJAAMISEKSI%20VÄKIVALLALTA%202021%2Epdf&parent=%2Fsites%2Fsivistystoimiala%2FVarhaiskasvatus%2FJaetut%20asiakirjat%2FTURVALLISUUS) Linkki henkilökunnalle

3. Kiusaamisen huomaaminen ja tunnistaminen

Pisarapuuttuminen käytössä päiväkodin arjessa

Pienten lasten välinen häirintä on useimmiten kokeilevaa, ympäristön matkimista ja tahatonta. Kaikki häirintä on kokijan näkökulmasta kuitenkin hämmentävää tai satuttavaa. Lasten väliseen häirintään pitää puuttua lapset osallistaen ja kaikkia kuunnellen, empatiaa ja sosiaalisia taitoja samalla oppien. Häirinnän pisaroihin on syytä tarttua, jotta siitä ei kasva kiusaamisen virtaa.

Pisarapuuttuminen on menetelmä pienten lasten välisen kiusaamisen ja kaiken häirinnän ehkäisyyn. Menetelmän ovat kehittäneet yhteistyössä akatemiatutkija Tuija Huuki ja lastenpsykiatri Raisa Cacciatore.

Tutustu Pisarapuuttumisen menetelmään, lasten välisen ja lapsiin kohdistuvan häirinnän, kiusaamisen ja väkivallan ennaltaehkäisyyn. Huomaa, että menetelmä on tarkoitettu varhaiseen ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen.

Lapsia leimaamatta opitaan empatiaa, avoimuutta ja rakentavaa sanallistamista. Samalla vahvistetaan lapsiryhmän yhteisöllisyyttä. Myös huoltajat voivat toteuttaa menetelmää kotona lasten kanssa. [Häirinnän ennaltaehkäisy - Väestöliitto.fi \(vaestoliitto.fi\)](https://www.vaestoliitto.fi/vaestoliitto/hairinnan-ennaltaehkaisy)

Puutu häirinnän pisaroihin!

Kiusaamiseen puuttumisen keinot ja seuranta

Sosiaaliset ja emotionaaliset taidot:

Sensitiivisyys : lapsen tunteiden ymmärtämistä ja eläytymistä sekä tunteiden jakamista, ei-verbaalisen viestinnän ymmärtämistä ja lapsen kohtaamista leikissä.

empatiakyky : työntekijöiden empaattisuus tukemassa lapsia, lapsen asemaan asettuminen ja myötätunto

ongelman ratkaisutaito : harjoitellaan erilaisia sosiaalisia ja emotionaalisia taitoja, opetellaan tunteiden nimeämistä ja tunnistamista

impulssien hallinta ja itsehillintä: positiivinen pedagogiikka, negatiivisen kehän tunnistaminen ja katkaiseminen, ennakointi, ymmärrys aggressiivisen lapsen kanssa toimimiseen

Leikin havainnointi, ohjaaminen ja osallistuminen:

Leikissä tärkeintä on aikuisen mukana olo, leikkiin heittäytyminen ja juonessa mukana oleminen ja se, että pääsee puuttumaan ristiriita tilanteisiin, väärin valtasuhteisiin, sosiaalisiin suhteisiin

Aikuisella on vastuu osallistamisesta lapsi mukaan yhteiseen leikkiin ja varmistaa positiivinen kokemus lapselle ja rohkeus osallistua itsenäisesti

Tasavertaisten ja monipuolisten ystävyysuhteiden vaaliminen, leikkiporukoiden vaihtelevuus

Roolijakojen ja ideoinnin sekä juonen avulla voi ennaltaehkäistä kiusaamistilanteita olemalla itse mukana

Liitetään mukaan kognitiivisten taitojen harjoittelua juonen avulla

Dokumentointi ja muistiinpanojen tekeminen on tärkeää → keskustelu vanhempien ja toisten työntekijöiden kanssa → jatkon sopiminen, mihin kiinnitetään huomiota seuraavaksi

Positiivinen pedagogiikka, leikin juonen avulla ohjataan positiivisella tavalla oikeaan toimintaan

Ole leikissä mukana ja heittäydy!

Tapa- ja moraalikasvatus ja lapsen itsetunnon vahvistaminen:

Aikuiset arjessa mallittavat ja ohjaavat lapsia kauniiseen käytökseen ja moraalikasvatukseen, mikä on oikein ja mikä väärin, toisten kunnioittamiseen ja kohtelemiseen, autetaan syy-seuraussuhteiden ymmärtämisessä.

Leikin kautta tapa- ja moraalikasvatusta.

Tuetaan lapsen hyvää itsetuntoa ja luottamusta itseensä, opetetaan lapsille, että kaikki ovat yhtä hyviä, vaikka erilaisia → hyväksytään kaikki omina itsenään, positiivinen pedagogiikka

Lapsi tulee yksilönä nähdyksi ja kuulluksi tärkeänä.

Lasten osallisuus ja tasa-arvon edistäminen:

Työntekijät tuntevat oman ryhmän lapset.

Vuorovaikutus osaaminen, sensitiivinen kohtaaminen ja tunneosaaminen. Tunnekasvatus, sanoitetaan lasten tunteita ja havainnoidaan, dokumentoidaan tilanteita.

Lapsen mielipide huomioidaan esim. yhteiset säännöt → sitoutuminen toimintaan

Tasapuolinen huomioiminen sukupuolesta riippumatta

Kaikissa johdonmukaisuus, toistot tärkeää, määrätietoisuus!! Välitön puuttuminen huolimatta siitä, onko oman ryhmän lapsi vai ei.

4. Yhteistyö huoltajien kanssa

Huoltajille lähetetään päivitetty suunnitelma kommentoitavaksi.

Tiedottaminen kiusaamisesta huoltajille, mikäli kiusaamista ilmenee lapsiryhmässä. Tilanteen nähnyt työntekijä kirjoittaa kuvauksen tapahtuneesta tapahtuneessa mukana olleiden lasten huoltajille, mikäli ei itse ole suullisesti kertomassa. Ohjataan huoltajia keskustelemaan tilanteesta paikalla olleen työntekijän kanssa.

Huoltajilta tulleisiin viesteihin kiusaamisesta tartutaan ja ne käsitellään ryhmässä.

5. Dokumentointi ja suunnitelman arviointi

Tehdään kiusaamisen ehkäisy kansio, mihin laitetaan ko. suunnitelma ja tilanteet, joista tiedotettu → toimii arvioinnissa myös

6. Suunnitelman päivittäminen ja siitä tiedottaminen

1 krt/vuosi tai tarvittaessa. Lapsille kerrotaan suunnitelmasta ja käytännöistä.

Huoltajien kommentit päiväkodin kiusaamisen ehkäisyn suunnitelmaan, syksy 2024:

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

LEIKKI

Draamaleikit, pöytä- / nukketeatteri

Juonellinen leikki pohjana projekteille

Digitaalinen osaaminen

Kuvaaminen, videoiminen, äännittäminen

Animaatiot ja niiden tekeminen,

Eri sovellusten hyödyntäminen ilmaisussa

Tiedon hakeminen

Saduttaminen on aktiivinen toimintatapamme

Kuvallinen ilmaisu:

Lapsilla on päivittäin mahdollisuus piirtämiseen, maalaamiseen, muovailuun, rakenteluun, askaarteluun jne

Välineet/kuvat toiminnoista on lasten saatavilla, jotta lapsi voi ilmaista toiveensa tekemisestään

Sanataide: lorut, riimit, sadut, runot, räpit, tarinat jne.

Kuvitettu

oppimisympäristö -> lapset tietävät, mitä välineitä on ja missä ne ovat -> osallisuus lisääntyy

Välineet lasten saatavilla tai ainakin kuvat eri toiminnoista näkyvillä, jolloin lapset voivat näyttämällä kertoa,

Tunteiden ilmaisun harjoittelu; mitä näytän vihaisena, missä viha tuntuu jne

Käsityöllinen ilmaisu: piirtäminen, maalaaminen, leikkaaminen, muovailu, taivuttelu, ompelu, nauhaaminen jne.

Musiikki ; päivittäiset musiikkihetket, laulamiset, soittamiset, musiikkiliikunta, tanssi, kuunteleminen

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIKUN JA KEHITYN

Liikkuminen eri ympäristössä -> retket lähiympäristöön, metsään

Puissa saa kiipeillä

Liikuntaleikit

Monipuoliset liikuntavälineet sekä ulkona että sisällä

Liikuntavaraston välineiden kuvat+ sanat joka ryhmässä sekä salin varastossa -> lisää lasten omatoimista liikkumista

Oppimisen ilo

Toiminnalliset työtavat

Kauniit pöytätavat

Keskustelut ruokapöydässä

Monipuolinen liikkuminen

Tuetaan monipuolisia ja terveellisiä ruokatottumuksi

Turvataidot

Liikunnan, ravinnon ja levon merkitys hyvinvoinnille ja terveydelle.

Päivittäinen liikkuminen: omaehtoinen ja ohjattu

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

Rohkaistaan kirjoittamaan ja lukemaan leikillisesti.

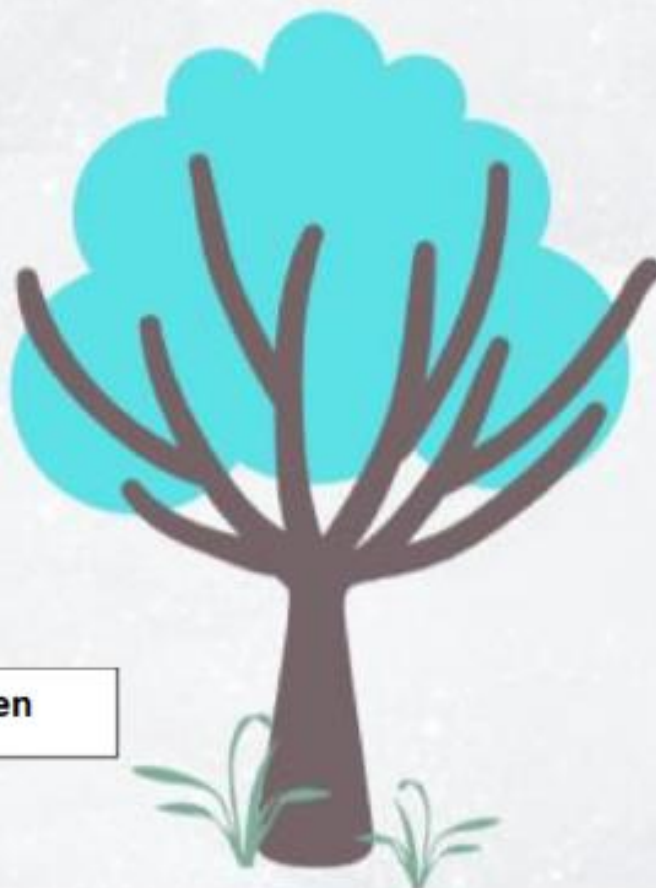
Päivittäiset lukuhetket kaikissa ryhmissä: unisadut/ -runot, lorupussit, kuvakirjat,

Päivittäiset ruokapöytä - keskustelut lasten kanssa

Sanoilla leikittelyt arjessa

Eri kielet mukana arjessa (kirjojen nimet luetaan alkuperäisellä kielellä, numeroita, värejä, lauluja, loruja jne eri kielillä)

Saduttaminen on aktiivinen työtapamme

Kuulluksituleminen

Sanat, puhe, kuvat, toimintataulut, tukiviittomat, eri kommunikointivälineet

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

Me henki

Kiva Kaveri

Huomaa hyvä!

Osallisuus

Menneisyyteen

tutustuminen saduin,
tarinoin ja tietoa etsien

Nykyisyyttä tuodaan

esiin huomioimalla
lasten kiinnostuksen
kohteet ja tämän
hetkinen lasten kulttuuri

Tulevaisuutta

pohditaan
esimerkiksi
kierrättämisen
merkityksestä
keskustelemalla,
mielikuvitusmatkoilla
sekä lasten kertomin
ajatuksin tulevasta.

Kestävä kehitys ja kierrättäminen

Kiusaamisessa 0-toleranssi kts
erillinen Kiusaamisen ehkäisyn
suunnitelma Liite 1

Yhteiset säännöt ja

yhdessä niiden tekeminen

Kauniit käytöstavat!

Kiitos, Ole hyvä, Anteeksi,
Saisinko...

Turvataidot, tunnetaidot

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

Turvallinen liikkuminen

Lukujonotaidot

Lajittelut, vertailut,
luokittelut, määrät, muodot,
muutokset, nimeämiset, käsitteet
jne eri välineiden ja kuvien avulla

Ongelmien ratkaiseminen
Yhteinen pohtiminen ja
keskusteleminen

Rakentelu, askartelu, muovailu →
geometrisen ajattelun vahvistaminen

Teknologiakasvatus

Tutkiva ja kokeileva työtapa
Lelujen korjaaminen ja tutkiminen
yhdessä

Lasten omat havainnot

Ympäristökasvatus
Kierrätys, lähiympäristön
hyödyntäminen
oppimisympäristönä,
luonnossa liikkuminen

Matematiikkaa
leikinomaisen toiminnan
kautta

Aikaa ihmettelylle ja
pohtimiselle

TIIMISOPIMUS

Tiimin nimi:

Tiimin jäsenet:

Tiimivastaava:

Tiimin varavastaava:

Miten varmistamme kaikkien tiimin jäsenten osallisuuden tiimissä/tiimipalaverissa?

Minkälaista on hyvä ja laadukas varhaiskasvatus?

Miten se mahdollistetaan/toteutetaan? Miten toimimme?

Tiimin jäsenten vastualueet:

Tiimin jäsenten erityisosaaminen, jota voi hyödyntää tiimissä:

Tiimin käytänteet ja yhteiset pelisäännöt:

- tiedonkulku:
- palautteen antaminen:
- työnjako:
- huolien puheeksiotto:
- mistä asioista voimme päättää tiimissä/mistä asioista päättää päiväkodin johtaja?
- tiimin arjen toimintatavat ja päivästrukturi: - muut sovitut asiat:

Miten tiimissä toimitaan konfliktitilanteissa?

Minkälaisia pelisääntöjä meillä on perheiden kanssa tehtävälle yhteistyölle?

Miten voimme tukea ja auttaa muita tiimejä? Minkälaista apua ja tukea toivomme muilta tiimeiltä meille?

Miten tiimissä ylläpidetään ja huolehditaan työhyvinvoinnista?

Mitkä ovat meidän tiimin vahvuudet?

Päivämäärä ja tiimin jäsenten allekirjoitukset

Tiimisopimuksen arviointisuunnitelma: